SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 4. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Vasa 61 9. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 15 Februari 1899. | Expedition: Kungstensgatan 56. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 19:e Årg.

Davida Afzelius.

Då en sångerska på allvar studerar sångkonsten för att kunna uppträda offentligt, torde hon i de flesta fall ha den lyriska scenen i perspektiv, och detta är naturligt nog, ty här finner hon ett större fält för konstnärlig verksamhet och ett sådant som tillika, helst om hos henne finnes anlag för det dramatiska, kan skänka henne rikare skördar af lagrar och guld såsom frukt af hennes arbete. Det gifves emellertid sångerskor, som, ehuru i besittning af tillräckliga röstmedel för den ansträngande operaverksamheten, icke finna sig dragna af scenens lockelser utan föredraga att endast på konserttribunen träda fram för en publik. Af sådana framstående sångerskor erinra vi oss i vår tid fru Blanche Marchesi, fröknarna Camilla Landi och Marcella Pregi i utlandet och till sångerskor af detta slag i vårt land kunna vi räkna, såsom mera kända, tru Gudrun Torpadie-Lindblom och fröken Ruth Hollsten samt fru Davida Afzelius, hvars bild vi i dagens nummer framställa, särskildt med afseende på hennes medverkande i dessa dagar vid Filharmoniska sällskapets utförande af Beethovens stora messa, hvari hennes prägtiga altröst gjorde en ypperlig verkan. En anledning att nu i Sv. Musiktidning framhålla fru Afzelius kunna vi också ega deri, att den värderade sångerskan för närvarande tagit sin bostad i hufvudstaden. Denna omständighet har man ock att tacka för det biträde hon kunde lemna Bellmanskören vid dess konsert i slutet af förra året, då hon med sin härliga stämma, sitt utmärkta föredrag, verkligen entusiasmerade åhörarne. Sällan får man höra en altröst sådan som denna sångerskas, så jemn och volumniös från djup till höjd och af en så ytterst sympatisk klangfärg. De studier fru Afzelius gjort för tillgodogörande af sina ovanliga röstresurser ha också burit frukt i ett synnerligen klart och vårdadt föredrag.

Davida Afzelius, född Larsson, har förut tillhört rikets andra stad, der hon föddes 1866. I Göteborg har hon också först låtit höra sig som sångerska, förmodligen allra först som »musikälskarinna» biträdande vid konserter. Sångkonsten studerade hon till en början för Andreas Hallén men sedan och egentligen för Fritz Arlberg här i hemlandet. I nov. 1891 sjöng fru Afzelius, det namn hon nu har efter ingånget äktenskap, å en af pianisten fru Hallén gifven konsert och vann rikt bifall. Året derpå fick man här i Stockholm första gången höra fru Afzelius, då hon den 23 april biträdde Musikföreningen vid dess utförande af Mendelssohns oratorium »Elias», hvarvid hon väckte stor uppmärksamhet för sin utmärkta röst och sitt uttrycksfulla föredrag. Några dagar derefter sjöng hon äfven på »Nya Sångsällskapets» andra konsert, och efter att ha i slutet af oktober medverkat vid Musikföreningens förnyade uppförande af »Elias», hade hon den 8 november en egen konsert i Vetenskapsakademiens hörsal, biträdd af hr Tor Aulin och Dagmar Sterky, n. m. fru Möller, hvilken på senare år också tycks endast egna sig åt konsertsången. Under sommaren 1893 konserterade fru Afzelius tillsammans med hrr Aulin och Emil Sjögren vid vestkusten, och vid Skara domkyrkas högtidliga invigning i oktober 1894 medverkade hon vid den konsert, som med anledning häraf gafs derstädes.

Året 1896 finna vi fru Afzelius i Dresden, egnande sig åt sångstudier och hade der prof. Iffert till lärare. Vid flere tillfällen lät hon der höra sig, och efter en konsert derstädes yttrar en kritiker i Dresd. Anz.: »Den unga svenskan gjorde med sin sympatiska, välljudande altstämma det bästa intryck.

Davida Afzelius.

Hennes föredrag af en aria ur Bruchs »Odyssevs» samt flere sånger af Rubinstein, Franz och Svendsen rönte lifligt bifall, och sångerskan ådagalade med dessa en god skola, ädel tonbildning och varm känsla.» Fru Afzelius har för öfrigt låtit höra sig i Berlin, Braunschweig och flere mindre städer i Tyskland samt af både publik och kritik vunnit stort erkännande.

Bach och Wagner.

Under loppet af de två hundra år som förrunnit sedan Bach och Händel kommo till världen, har musiken erhållit en vidtomfattande utveckling. Nya rigtningar ha gjort sig gällande och vägar äro beträdda, om hvilka de båda stora mästarne icke hade en aning. Haydns sunda, rena och glada väsen, Beethovens mägtiga och tragiska höghet och den mellan dessa stående, begge ytterligheterna sammansmältande, Mozart, hade segrat öfver de stora föregångarne. Men i perioden efter Beethoven se vi den märkliga företeelsen, att man dels försöker sig på att skrida längre fram på Beethovens dristiga, himmelsstormande bana, dels känner behof att tillgripa de gamla mästarne Händels och Bachs strängare former. Det är en utjemningsprocess som liknar den, hvartill Darwin gaf uppslag inom det organiska lifvets värld; och Beethoven, hvars genius i musikaliskt hänseende behärskar hela vårt århundrade, är en gemensam stamfader till de dristiga framstegsmännen Wagner—Berlioz—Liszt och de med ena ögat mot den germaniska antiken tillbakaskådande mästarne Mendelssohn och Schumann. Andra komponister, tillhörande den efter-Beethovenska tiden, kunna hvarken bestämdt räknas till den ena eller den andra gruppen, sådana som Schubert, Weber, Spohr o. s. v. Dessa bilda en grupp för sig. Schumann tager sin utgångspunkt från Beethoven, Spohr sin från Mozart; Weber går helt och hållet sina egna vägar. Stilla och lugnt försiggår den antydda utjemningsprocessen. Mendelssohn utsträcker handen efter den Händelska oratorieformen, Schumann lägger en hvar på hjertat att betrakta »Das wohltemperirte klavier» af Bach som vårt dagliga bröd. Bachs och Händels inflytande griper allt vidare och mägtigare omkring sig, och omsider visar sig till och med framstegsmännens grupp, åtminstone deras djerfvaste och snillrikaste representanter, stå under samma inflytelse; så igenkänner man Bachs ande i Wagners »Mästersångarne» likasom Händels kan spåras i »Götterdämmerung».

Det var ej möjligt annat än att den musikaliska världens uppmärksamhet efter Mendelssohns och Schumanns verksamhet åter i hög grad skulle fästas på Bach och Händel. Detta gäller i synnerhet Tyskland. I England har nemligen icke så mycket af estetiska som af religiösa grunder minnet af Händel alltid bevarats till en viss grad, medan Bach ända in uti närvarande stund ännu icke har någon synnerlig betydelse der. I Frankrike och Italien spela Bach och Händel ingen roll. Vidare gäller anmärkningen om de två mästarnes betydelse i vår tid endast den stora publiken och icke förra århundradets stora melodiker. Det är bekant hur allvarligt Mozart sysselsatte sig med Händel, och hvad på hans tid var tillgängligt af Bachs musik kände han fullkomligt. Om Beethoven vet man, att han ansåg Händel för den störste mästaren, och bland Haydns mästerverk träffas här och der stycken hvilka godt kunde betraktas såsom härstammande från Händel, om icke melodien sväfvade öfver den stränga kontrapunktiska konstruktionen såsom fågeln öfver det stora djupet. För den stora publiken hade Bach och Händel ej synnerlig betydelse, och det är icke så länge sedan de två mästarne vaknade till nytt lif. Ett sådant återupplifvande är icke så förunderligt eller allenastående. Detsamma var händelsen med Shakspear. Det visar emellertid den menskliga andens kraft, och det är en upplyftande syn att iakttaga, hur denna segerrikt kan bryta hundraårig glömskas bojor och på nytt visa sig fruktbärande och vägledande.

Ett par hundra år efter Bachs och Händels födelse samlas, trots den förvånande utveckling musiken sedan genomgått, ständigt talrika åhörarskaror för att glädjas och upplyftas af dessa mäktiga snillens andliga uppenbarelser. Det är ej så länge sedan Bachs stora verk hufvudsakligen betraktades som produkter af det matematiskt ordnande och kombinerande förståndet hos en räknekonstnär, medan de nu synas oss innehålla en värld af ädel skönhet och fantasi. En dyrkare af den Wagnerska musiken har yttrat, att Bachs Preludium och Fuga i A-moll för orgel (se de 6 af Liszt transskriberade preludier och fugor) var honom kärare än hela »Tristan och Isolde». Kanske skall detta om 200 år förefalla löjligt, men kanske ock att en sådan uppfattnings rigtighet då skall bekräftas. Det är omöjligt att veta.

Upprop

till bildande af ett

svenskt musikhistoriskt museum.

Vårt land kan med tillfredsställelse betrakta de talrika vittnesbörd om flydda tiders odling som af pietetsfulla händer sammanförts i våra museer till glädje och gagn för nuvarande och kommande slägten.

Likväl saknar Sverige en särskild musikhistorisk samling genom hvilken vi kunna erhålla kunskap om form och klang hos de musikinstrument som fordomdags återgifvit de stora mästarnes tonskapelser och tjenat att ackompagnera våra förfäders sång.

Kulturhärdar såsom Paris, London, Berlin och Leipzig m. fl. ha sålunda offentliga musikinstrumentsamlingar som lemna ett ypperligt åskådningsmaterial vid musikhistoriska föredrag. Sedan förra året förfogar Danmarks hufvudstad öfver en liknande samling, åstadkommen dels genom enskilda personers offervillighet och dels genom öfriga danska museers tillmötesgående att till samlingens förkofran bidraga med hvad de disponerat af musikinstrument m. m.

Tvifvelsutan är det nu hos oss hög tid att undan glömska och förstörelse söka rädda de många tonredskap som till äfventyrs fått sin plats bland damm och fukt på vindar och i skräpkamrar, men hvilka, bragta i ljuset och samlade på ett ställe samt der vårdade och underhållna, sannolikt skola bli till stort kultur- och musikhistoriskt gagn.

Önskvärdt vore derför att äfven i Sveriges hufvudstad få till stånd ett

musikhistoriskt museum

som innehölle såväl äldre musikinstrument af alla slag som ock noter, porträtt och autografer af tonsättare och utöfvande musici m. m. Hvad särskildt instrument vidkommer skulle dessa i ett museum af ifrågavarande art tjena ej blott till åskådning, utan de borde för så vidt möjligt försättas i sådant skick att de äfven uppfylde sin ursprungliga bestämmelse — med ett ord: att musik på dem kunde utföras. Derigenom finge samlingen verklig instruktiv betydelse, d. v. s. att vara ej blott ett museum för obrukbara tonverktyg från en svunnen tid, utan en lefvandegjord bild af våra förfäders sträfvanden och vunna resultat på det musikinstrumentala området.

Manade af denna idé ha undertecknade förenat sig i syfte att söka åvägabringa en offentlig samling af ofvan antydda art och vi vädja därför till alla som ha intresse för tonkonsten och dess historia att skänka oss sitt välvilliga understöd till företagets realiserande.

Framför allt ställa vi en varm uppmaning till en hvar som är i besittning af äldre musikinstrument (vare sig sträng-, blås-, slag- eller klaverinstrument, äfven defekta eller blott instrumentdelar), äldre noter, porträtt och manuskript af tonsättare och utöfvande musici o. s. v. att skänka eller låna dessa till museet. Allt mot-

tages med största tacksamhet, men anhålles om tillåtelse att för vederbörlig kontroll få offentliggöra välvilliga gifvares och deponenters namn.

Gåfvor till museet kunna sändas till k. teatern, Stockholm, där föremålen komma att förvaras och ordnas tills annan lokal anskaffats. Bref och förfrågningar besvaras tills vidare af sekreteraren Johannes Svanberg, k. teatern, Stockholm.

Stockholm den 1 februari 1889.

Axel Burén, chef för k. teatern, Stockholm.
Oscar Byström, professor, Stockholm.
Reinh. Callmander, artist, Göteborg.
Carl Claudius, fabrikant, Malmö.
Joseph Czapek, musikdirektör, Göteborg,
Ivar Hallström, professor, Stockholm.
Richard Henneberg, hofkapellmästare, Stockholm.
Conrad Nordqvist, förste hofkapellmästare, Stockholm.
Sven Scholander, bildhuggare, Stockholm,
Karl Vallentin, fil. d:r, Stockholm.
Gunnar Wennerberg, f. d. statsråd, Stockholm.
Lars Zetterqvist, konsertmästare, Stockholm.
Johannes Svanberg, sekreterare vid k. teatern, Stockholm.

Musikbref från Firenze.

Umberto Giordanos nya opera »Fedora».

Liknämnda skådespel, som sedan femton år tillbaka med framgång uppförts på snart sagdt alla världens scener, jämväl i Sverige under Sarah Bernhardts turné, är en af den Sardouska dramatikens mest sensationella produkter. Den från detsammas 5 till 3 akter reducerade texten till den nya opera, hvilken, f. f. g. gifven förra hösten i Milano, d. 29 jan. hade sin première å Pagliano-teatern i Firenze, är gjord med mycken talang af *Arturo Colautti*, om än meningarna kunna vara delade angående den der använda, orimmade, mer eller mindre rytmiska versformen. Som ett missgrepp af librettisten torde väl ock få anses den för musikalisk behandling alltför mycket sönderstyckade dialogen.

»Fedoras» kompositör är ännu alldeles okänd i vårt land, ehuru *Umberto Giordano* trots sin ungdom — han är född i Faenza 1872 — redan genom sin i början af förra året på Italiens förnämsta teatrar uppförda opera »Andrea Chenier» dokumenterat sig som en af dess mest framstående, nu lefvande tonsättare, och hans senaste arbete betraktas såsom ett betydande framsteg.

Oaktadt ofvan antydda, af texten vållade svårigheter, har han med sin »Fedora» skapat ett verk, hvilket har att uppvisa såväl en mängd rent melodiska skönheter, som, och i främsta rummet, en synnerligen dramatiskt effektfull musik. Helt enkelt mästerligt har han lyckats i toner tolka styckets lidelsefulla handling, efter första aktens väl mycket utdragna exposé kulminerande i Loris' bekännelse af det af honom begångna mordet under andra aktens fest hos Fedora, endast uppfattad af värdinnan själf, medan samtliga gästernas uppmärksamhet är riktad på en af en polsk pianovirtuos utförd briljant »nocturne». Särskildt må framhållas det derpå följande, af operans förnämsta »motiv» sammansatta intermezzot för orkester, hvilket bildar öfvergången till den ej mindre gripande scen, der den förstnämnde förklarar orsakerna till sitt handlingssätt, hvarpå Fedoras hatfulla känslor mot mördaren förvandlas i lidelsefull kärlek till den ädle hämnaren af hennes trolofvades trolöshet mot dem bägge. Sista akten, i hvilken man från hjeltinnans praktfulla Pariser-salonger förflyttas till en naturskön plats i Berneralperna, är särdeles verkningsfull just genom de kontraster, den har att uppvisa mellan den synnerligen lyckligt träffade, idylliska stämningen i denna omgifning och handlingens tragiska utveckling, här, i olikhet med Sardous dram, erhållande sin upplösning på det sätt, att Fedora, för att förekomma att Loris dödar henne, sjelf beröfvar sig lifvet genom att intaga gift. Vid anblicken af sin döende älskarinna, bönfallande om förlåtelse för hvad hon mot bättre vetande förbrutit mot honom, ångrar Loris sin öfverilning, och operan erhåller en harmonisk afslutning i en underbart skön »afskedsduo», hvilkens stämningsfullhet ytterligare förhöjes genom den i fjerran uppe bland bergen förklingande herdegosse-visan, hvars toner liksom mana till frid och försoning.

Som innehafvarne af de båda ej mindre fordrande än tacksamma hufvudrollerna, sångarparet Adelina Sterle och Edoardo Garbin — detsamma, hvilket sistl. vår i Roma kreerade Mancinellis »Ero e Leandro»* — gåfvo en i både musikaliskt och dramatiskt afseende ypperlig tolkning af de passionerade accenterna i sina resp. partier, gestaltade sig premièren af »Fedora» icke allenast till en sannskyldig triumf för de utförande och den personligen närvarande tonsättaren (under aftonens lopp sammanlagdt 16 inropningar), utan ock till en verklig artistisk »événément».

* Se »Svensk Musiktidning» 1898, n:o 7.

Anteros.

FÖLJETONG.

Guld och lagrar.

Af

Ernst Montanus.

Man roade sig en gång med att räkna ut hur mycket Adelina Patti i genomsnitt erhåller för hvarje ton hon sjunger under en teaterföreställning, och man lär ha erhållit ett ganska vackert resultat.

Utan tvifvel stå de höga summor hvilka åtskilliga divor och riddare af höga C förstå att inskörda ej i ringaste förnuftigt förhållande till deras prestationer. De ständigt stigande lönefordringarna hos dylika »publikens älsklingar» äro onekligen en tärande kräftskada på modernt teaterlif och tjena till att hos enskilda konstnärer framkalla ett till förryckthet gränsande högmod.

Vid en kontraktsafhandling mellan hr von Beniczky, intendent för k. Operan i Pest, och Julius Perotti, begärde denne bortskämde tenor helt kort: »för åtta månader 30,000 gulden gage och dertill Jernkroneorden.» Intendenten svarade: »Öfver Jernkroneorden förfogar jag icke och kan alltså ej gifva er dem. Öfver 30,000 gulden förfogar jag, men dem ger jag icke heller.»

En af Perottis kolleger, som fått del af historien, förehöll honom det orimliga i hans begäran med följande ord: »Hur kunde ni också begära 30,000 gulden för åtta månader? Besinna att ministerpresidenten grefve Szapary ej erhåller mer än 32,000 för 12 månader.» Tenoren genmälde, öfverlägset leende: »Det är möjligt, men jag betviflar att grefve Szapary någonsin roat publiken hälften så mycket som jag.»

Den italienske hjeltetenoren Tamagno erhöll af impresarion Ferrari ett engagementsanbud för Amerika på 750,000 francs; sångaren fann emellertid för godt att afrunda summan till jemt en million.

Utan all jemförelse klagade redan würtembergarne under hertig Ulrik (1498—1550) öfver »de allt för kostbara sångarne, hvilka i ej ringa mån bidrogo till landets tunga». Och dock voro gagen denna tid ej högre än 20 till 40 gulden om året.

Ju mer emellertid den italienska operan med sina virtuosroller vann terräng hos allmänheten, desto högre steg priset på primadonna-löpningar, kastrat- och tenordrillar. I synnerhet var vid början af 18:e århundradet England alla tonkonstnärers förlofvade land.

Cuzzoni afvisade 1725 en italiensk impresario som bjöd henne 240,000 lire för en konsertturné, emedan hon ansåg sig kunna förtjena mer i England. Hon dog för öfrigt, efter att

ha förlorat sin röst och sin skönhet och efter att ha slösat bort otroliga summor, i det djupaste elände. Gertrud Elisabeth Mara hade som hofsångerska hos Fredrik den store 3,000 thaler om året, då hon från London erhöll ett anbud på 1,600 pund sterling för fem konserter och 2,500 pund sterling till reseomkostnader. Konung Fredrik nekade emellertid att gifva henne fri, hvarpå sångerskan helt lugnt reste utan tillstånd för att mottaga det guldregn hvarmed John Bull beredvilligt väntade henne.

Då Catalani två gånger sjungit för Napoleon I i S:t Cloud skänkte han henne derför 5,000 francs och förlänade henne en årlig lifstidspension å 12,000 francs; dertill stälde han operahuset i Paris för två föreställningar, hvilka tillsammans inbringade 100,000 francs, till hennes förfogande. Allt detta var dock för sångerskan ej på långt när nog. Efter den andra föreställningen i S:t Cloud besökte Napoleon divan i hennes garderob och frågade dervid:

»Hvarthän beger ni er härifrån, madame?»

»Till London, sire.»

»Stanna i Paris! Jag ger er 100,000 francs och två månaders ferier.»

Catalani gjorde tigande en djup nigning och — valde London, der hon var engagerad med 250,000 francs för säsongen. Lika mycket inbringade henne ferierna. Man betalade henne på soaréer 5,000 francs blott för att sjunga »God save the King!» och förgudade henne på allt sätt, hvilket ej hindrade att man skrattade sins emellan åt en mängd kostliga anekdoter om hennes i sanning sällsamt utvecklade sparsamhetssinne.

Till hennes närmaste beundrare hörde markis Buckingham, och han inbjöd »den gudomliga Angelika» med gemål, hr von Valabrègue, till sitt präktiga familjegods, Stowe Castle. Derstädes bad man stundom den berömda sångerskan att hon skulle fröjda sällskapet med sin konst, och hon vägrade aldrig, utan föredrog älskvärdt åtskilliga nummer. Slutligen måste makarne afstå från markisens gästvänskap, och vid afskedet tryckte hr von Valabrègue med samma älskvärda leende, hvarmed hans hustru dagligen sjungit, en biljett i värdens hand. Markisen bröt biljetten och läste med ej ringa öfverraskning: »För sjungandet af 17 visor 1,700 sovereigns», men verldsman som han var, ändrade han ej en min, utan gaf hr Valabrègue en anvisning på 1,700 sovereigns åt madame Catalani för 17 »arbetsdagar», tillfogande emellertid ett ironiskt beklagande af att han ej förut visste af att hr Valabrègue var firman Catalanis kassör. Detta Catalanis beteende inverkade för öfrigt kylande på den engelska entusiasmen för sångerskan, liksom berlinarne blefvo uppbragta på den på höjdpunkten af sitt rykte stående Mara, då denna vid en välgörenhetskonsert nekade sitt biträde med mindre än att halfva inkomsten tillföll henne. Äfven nutida stjernor låta en del dylika drag komma sig till last; dock måste tillstås att de flesta stora sångare och sångerskor ha en öppen hand och ställa sin konst i barmhertighetens tjenst.

År 1827 blef Virginia Blasio, som visste att med samma fulländning sjunga Zerlina som donna Anna, engagerad vid Operan i Paris med ett årligt lifstidsgage af 36,000 francs. Den numera glömda sångerskan Gloslop hade ett liknande engagement med 25,000 francs gage. Hon uppträdde emellertid på tre år blott en enda gång och förtjenade alltså på en afton 75,000 francs, kanhända den högsta summa som en enda föreställning någonsin inbringat en sångerska. Henriette Sontag erhöll visserligen för en benefice-afton i London 50,000 francs, men högre förmådde hon ej bringa det. År 1849 bekom hon för en London-säsong mer än 500,000 francs.

Malibran erhöll i Paris årligen 75,000 francs, en benefice och ferier, hvilka inbringade henne minst lika mycket. År 1833 lät hon binda sig vid Drury-Lane-teatern för 40 föreställningar mot en ersättning af 80,000 francs och två beneficer med en garanterad inkomst af 60,000 francs, tillsammans 140,000 francs för tio veckor. Följande år erhöll hon på en turné genom Italien för inalles 185 uppträdanden 720,000 francs, och kort innan hon dog undertecknade hon ett nytt engagement på 600,000 francs.

Äfven Ryssland belönade rikligt de konstnärer och konstnärinnor som vågade sig upp mot norden. Viardot bekom på 1840-talet för några månader 50,000 rubel, en benefice med 12,000 rubels vinst och en mängd kostbara presenter i Petersburg. Tenoren Rubini inhöstade på en enda konsert mer än 50,000 mark, och liknande exempel kunna i mängd anföras.

Men först sedan Amerika bytt sovereigns i dollars ha dessa oerhörda sångarhonorar uppstått om hvilka Moritz Strakosch säger att »de äro alla teaterledares förderf och orsaken till den en gång så blomstrande italienska operans ruin.» Andra orsaker ha väl ock medverkat dertill.

Jenny Lind hade för sin bekanta amerikanska turné (1850—51) med Barnum för 150 konserter på förhand betingat sig ett honorar af 80,000 dollars. Hennes framgång var emellertid så storartad att hon snart löste sig från sitt kontrakt och fortsatte sitt triumftåg på egen risk, såsom man vet, med godt ekonomiskt resultat.

I vår tid har den firade Adelina Patti gjort de bästa affärerna. Hennes högsta inkomst för en afton var 32,000 mark i Chicago. På en annan resa genom nya verlden erhöll hon 20,000 mark för hvarje afton. Det finansiella resultatet af en hennes turné genom Spanien, Portugal och Sydamerika utgjorde: i Lissabon 80,000 francs, i Madrid 70,000, i Buénos Ayres 657,352 och i Montevideo 213,795 eller tillsammans 1,021,147 francs. På sin sista Amerikafärd inbergade divan på fyra månader och fyrtio representationer 800,000 francs.

Slutligen till jemförelse några tenorgage:

Heinrich Vogl, den ännu ungdomlige jubilaren, Wagnersångaren ex professo, har en årlig inkomst af 32,000 mark. I Newyork erhöll han månatligen 6,000 dollars.

Emil Götze var engagerad i Köln mot ett gage af 60,000 mark. För en Amerika-turné, omfattande 50 gästspel, förtjenade han utom fri resa etc. den lilla nätta summan af 150,000 mark.

Jean Reszké har vid stora operan i Paris haft 15,000 francs, egentligen förhållandevis ej mycket, då man besinnar att kuplettsångaren Paulus derstädes haft en årsinkomst af 100,000 francs.

Komikern Alexander Girardi har erhållit i Wien för 8 månader i gage 16,800 gulden och ett spelhonorar af 70 gulden vid hvarje uppträdande.

Berömda sångare och sångerskor kunna nu för tiden resa med en svit som fordom tillkom endast furstliga personer. Då den italienske tenoren Marini 1887 for från Milano för att tillträda sitt engagement i Buenos Ayres åtföljdes han af en lifmedikus, en privatsekreterare och en kammartjenare. En kurir reste i förväg för att besörja bostad, ekipage och så vidare. För ett gästspel på 50 aftnar var han garanterad 600,000 francs, en årlig inkomst, om han hvarje afton uppträdde, på ungefär 3 millioner mark.

Musikpressen.

Hos Abr. Lundquist (På Georg Abr:son Lundquists förlag) har utkommit:

för en röst med piano:

PETERSON-BERGER, WILH.: *Svensk Lyrik.* N:o V. »Skogsrået (Bas. fiss—diss), ord af Viktor Rydberg. Tillegn. Johannes Elmblad. Pr. kr. 1,50.

Af samme tonsättare:

Fyrstämmiga sånger för mansröster. N:o 1. Balder är fallen. 2. Vildrosor. 3. »Hvarje själ som längtan bränner». 4. Hymn. 5. »Och mins du hvad du lofvade» (Svensk folkvisa, arrangerad.) Pr. 75 öre.

I förra numret hade vi att anmäla »Skogsrået» för tenorbaryton med piano af Andr. Hallén; en ännu nyare tonsättning af denna Viktor Rydbergs dikt föreligger nu, skrifven för bas-

röst af hr Peterson-Berger. Sången omfattar 13 sidor och är komponerad i stor stil, af mindre melodisk balladkarakter än Halléns, i likhet med tonsättarens föregående häften »Svensk lyrik». Hr P. Berger har i sin sång inlagt en mera mystisk och trolsk stämning, tecknad i skarpa dissonanser och tvära harmoniföljder. Mellansatsen i fiss dur innehåller dock en så melodiskt som harmoniskt särdeles vacker sats vid orden »der vinkar en arm så mjell och rund». Hela sången är för öfrigt dramatisk, kraftfull och anslående, der icke de harmoniska idéerna fullföljas med en konsekvens, som sätter den musikaliska njutningen för mycket å sido. Såsom komponist af flerstämmig sång för mansröster har hr P.-Berger förut visat prof på framstående förmåga. Äfven sångerna i ofvannämnda häfte äro förtjenstfulla. Den sista utgöres af en bekant folkvisa (se ofvan), först satt som bassolo med trestämmig ackompanjemangskör i afbrutna satser, och sedan upprepad i fyrstämmig kör.

Literatur.

Det nordiske förlag, Köpenhamn, har utsändt:

Illustreret Musikhistorie. En fremstilling för nordiske læsere af Hortense Panum och William Behrend. En og tyvende Levering. Pris 1 Krone.

I detta häfte af denna illustrerade, väl redigerade och intressanta musikhistoria, den enda vi ega af detta slag på skandinaviskt tungomål, fortsättes Beethovens biografi, som började i nittonde häftet. Denna, hvilken i detta häfte omfattar hans lefnads slut, kommer antagligen att afslutas i det nästa. I detta förekomma följande illustrationer: Facsimile af Beethovens notskrift (Marcia funebre i Ass-dur-sonaten op. 26) samt skiss till finalen i nionde symfonien; Beethoven-porträtter: karrikatyrteckning af Lyser; Beethoven med messan (efter Joh. Stielers målning 1819); Beethoven (efter Waldmüllers målning 1823); gipsmask, tagen öfver mästarens ansigte för utförandet af Kleins byst, samt porträtt af erkehertig Rudolph och af Beethovens vän och förläggare Tobias Haslinger; vy af Schwarzspanierhaus, Beethovens sista bostad samt notillustrationer.

Dödsfall inom musik- och operavärlden 1898.*

Alvary, Max (eg. Achenbach), firad tenorsångare, f. 1855 i Düsseldorf. † 7 nov. i Gross-Tabarz.

* Se de utförligare dödsnotiserna i denna tidnings förra och närv. årgång.

Behr, Franz, komponist, f. 22 juli 1837 i Lübthen, † 14 febr. i Dresden.

Behrens, Conrad, operasångare, basist, f. 27 jan. 1835 i Braunschweig, † 13 febr. i Newyork.

Bettini, Alessandro, tenorsångare, f. 1820 i Novara, † i dec.

Böhme, Franz Magnus, professor, teoritiker, musikskriftställare, f. 11 mars 1827 i Willerstedt, † 18 okt. i Dresden.

Comettant, Oscar, komponist, musiklärare, musikskriftställare, f. 18 april 1819 i Bordeaux, † 24 jan. i Montivillers.

Costanzi, Dominico, grundare af »Costanzi-teatern» i Rom, † derst., 69 år.

Desormes, Louis César, kompositör och orkesterdirigent, † 19 sept. i Paris, 57 år.

Eichberg, Oscar, komponist, sånglärare, musikkritiker, f. 21 jan. 1845 i Berlin, † derst. 13 jan.

Enequist, Eugenia Mathilda, sångerska, f. 28 mars i 1833 Visby, † 10 april i London.

Ernst, Alfred, skriftställare, wagnertolkare, † i Paris, 40 år.

Gallet, Louis, operalibrettist, † 18 okt. i Paris, 63 år.

Golterman, Georg Edvard, berömd violoncellist och komponist, f. 19 aug. 1824 i Hannover, † 29 dec. i Frankfurt a. M.

Gouvy, Louis Théodore, framstående komponist, f. 21 juni 1822 i Gaffontaine, † 21 april i Leipzig.

Hals, Karl, norsk pianofabrikant, f. 27 april 1822, † 8 dec. i Kristiania.

Haynauer, Julius, bekant musikförläggare och musikhandlare i Breslau, † derst. 25 dec., 71 år.

Hartmann, Emil, dansk tonsätttare, f. 21 febr. 1836 i Köpenhamn, † derst. 19 juli.

Henderson, John, populär komponist, † i Edinburgh, 78 år.

Kjellstrand, Joh. Fredr., musikdirektör, komponist, f. i Hardemo 8 sept. 1826, † 24 jan. i Skara.

Köningslöw, Otto Fr. von, violinvirtuos, f. 13 nov. 1824 i Hamburg, † 6 okt. i Bonn.

Lichner, Henrich, komponist af populära pianostycken och sånger, f. 6 mars 1829 i Schlesien, † 8 jan. i Breslau.

Mahlke, K. B., kammarmusikus, oboist, f. i Strehlen, † i Stockholm 25 nov.

Marmontel, Antoine François, bekant fransk pianist och komponist, f. 18 juli 1816 i Clermont Ferrand, † i Paris i februari.

Nicolini, Ernest (eg. Nicolas) tenorsångare, f. 1834 i Paris, † i Pau i början af året. (Gift med Adelina Patti.)

Niemann, Rudolf Friedr., pianovirtuos, f. 4 dec. 1838 i Wesselburen, † 3 maj i Wiesbaden.

Paul, Oscar, professor, musikskriftställare, f. 8 april 1839 i Freiwaldau, † 18 april i Leipzig.

Pettersson, Anders, violinist och komponist, f. 1841 i Gylle, † 9 nov. i Hull.

Ritt, Eugène, f. d. direktör vid Stora operan i Paris, född och † derst. 11 mars, 84 år.

Saxenberg, Edla Theresia Charl. Aug., f. d. operasångerska, f. på Hakunge 9 nov. 1843, † 1 mars i Stockholm.

Shaleen, Peter, organist, f. 1833 i Gårdsby, † 17 febr. i Center city (Minnesota).

Schousboe, Fritz (Fredrik) *August Alex.,* dansk pianist, f. i Ribe 11 april 1857, † 13 maj i Köln.

Schulhoff, Julius, pianovirtuos och komponist, f. 2 aug. 1825 i Prag, † 15 mars i Berlin.

Seidl, Anton, ansedd dirigent, f. 7 maj 1850 i Budapest, † 28 mars i Newyork.

Törner, Gustaf Fredrik, f. d. kamrerare vid k. operan, f. 26 maj 1821, † härst. 24 november.

Törnwall, Jon Fredrik, domkyrkoorganist, musiklärare och författare, f. 5 maj 1819 i Öfverby, † 16 mars i Linköping.

Vogel, Adolf Bernhard, professor, pianist, musikskriftställare, f. 3 dec. 1847 i Plauen, † 12 maj i Leipzig.

Willman, Per Anders Johan, utmärkt bassångare vid k. operan härst. och f. d. direktör för densamma, f. 22 juli 1834 i Stockholm, † härst. 17 jan.

Zeller, Karl, hofråd, operettkomponist, † 17 aug. i Baden n. Wien.

Åström, Carl Henr. Wilh., musikdirektör vid Kronobergs regemente, musiklärare, f. 1840 i Kristianstad, † d. 8 april i Vexiö.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern. Febr. 1, 3, Wagner: *Valkyrian* (Brünhilde: fru Gulbranson, gäst; Hunding: hrr Elmblad, Sellergren.) — 2, 8 Donizetti: *Leonora* (Leonora, Inez: fru Linden, frk. Hallgren; Alfonso XI, Fernando, Balthazar, don Gaspar: hrr Forsell, Ödmann, Sellergren, Malmsjö.) — 5 Thomas: *Mignon* (Mignon, Philine: frkn. Thulin, Fernqvist; Meister: hr Ödmann.) — 6, 12 Wagner: *Tannhäuser* (Elisabeth: fru Gulbranson, gäst.) — 10 *Vermländingarne.* — 11 Wagner: *Lohengrin* (Elsa: frk. Nordin, deb.; Ortrud: fru Gulbranson, gäst; kung Henrik, Lohengrin, Telramund, härroparen: hrr Sellergren, Ödmann, Söderman, Grafström.) — 13 Weber: *Oberon.* — 14 Stenhammar, *Tirfing.* — 15 Mozart: Don Juan.

Svenska teatern. Febr. 5 *Gregorowitsch*-matiné med biträde af orkester. Dirigent hr Hj. Meissner.

Vasateatern. Jan. 16—31 Sidney Jones: *Geishan* (½ 100:e gång.) — 5, 12 *Vermländingarne* (matiné).

Dramatiska teatern. Febr. 4—15 *Kung Kristian II,* skådespel i 5 akter af Adolf Paul, musik af Jean Sibelius.

Musikaliska akademien. Febr. 1, 3 konserter af Charles Gregorowitsch. Biträd. pianist: hr Edvard Fazer. — 7, 9 Filharmoniska sällskapets konserter: Beethoven: »Missa Solemnis» (D-dur op. 123) för fyra soloröster, (fruar C. Östberg, Dav. Afzelius, hrr Max Strandberg, Salom. Smith) och orkester (kgl. hofkapellet). Dirigent: hr Wilh. Stenhammar. — 12 *Matiné* till förmån för Stockholms postkontors brefbärares enke- och pupillkassa.

Richard Wagner har varit starkt representerad i denna månads första hälft — med ej mindre än tre musikdramer — men så har operascenen också haft en Wagnersångerska ex professo till gäst. Då vi förut bevittnat och omnämnt fru Gulbransons framställning af såväl Elisabeth som Ortrud, ha vi endast att konstatera samma mönstergilla utförande af dessa partier äfven denna gång. I »Tannhäuser» afslutades detta hennes gästspel, som inbringade henne rika bifallsskördar. I »Lohengrin» har fröken Nordin såsom Elsa haft en ny debut, som var rätt lyckad. Hennes röst har visserligen ej någon varm och klangfull timbre men eger tillräckligt af omfång och styrka och torde vinna mera fasthet i intonationen med större scenvana. Hon besitter äfven egenskapen af en lämplig teaterfigur. Om de öfriga operaföreställningarna har man intet nytt att förmäla.

Å Dramatiska teatern har man haft tillfälle att i skådespelet »Kristian II» få höra musik, till detsamma komponerad af finske tonsättaren Jean Sibelius. Musiken utgöres af mellanaktsmusik och några kortare inlägg i sjelfva pjesen. Teaterns lilla orkester kan dock ej ge ett rätt begrepp om beskaffenheten af denna musik, som för öfrigt blir öfverröstad af konversationen i salongen mellan akterna. — »Geishan» på Vasateatern har nu upplefvat 100:de föreställningen och gifves fortfarande hvarje kväll. »Geisha»-febern håller sålunda fortfarande i sig.

En stor musikalisk högtid har beredts våra musikvänner genom Filharmoniska sällskapets återgifvande af Beethovens stora D-dur-messa, som med skäl bär namnet »solemnis». När sällskapet för första gången i vårt land framförde denna, i april 1894, innehöll denna tidning en längre uppsats om det storartade verket, och vi vilja nu endast konstatera, att intrycket deraf var lika mäktigt å sällskapets ofvannämnda båda konserter. Utförandet lemnade föga öfrigt att önska. De svåra körerna utfördes med jemnhet och god klangstyrka; solostämmorna hade den bästa besättning. Hr Stenhammar hade nedlagt stor flit i inöfningen af det hela och egde det bästa understöd i k. hofkapellet. Det skulle föra oss för vida att granska de särskilda numrens karakter och utförande, det må endast nämnas, att det undersköna »Benedictus» syntes göra det djupaste intrycket på åhörarne, som å båda konserterna till sista plats fyllde salongen.

Under den nuvarande konsertfattiga säsongen tyckes det, som om Gregorowitsch-konserterna borde ha lockat större publik än som nu var fallet. Af denna rönte emellertid den eminente konstnären det varmaste bifall, hvartill hans fulländade tekniska mästerskap, hans fint musikaliska, klangsköna spel gjorde honom fullt berättigad. Särskildt visade sig hr G. mäktig af ett utmärkt flageolettspel. Kanhända ligger hr G:s artistiska tyngdpunkt mindre i det stora och breda föredraget än i det smekande och subtila, i hvilket senare han gaf ett glänsande prof genom Schuberts »L'Abeille». Skada att icke numera, såsom förr, kgl. operan kan bereda allmänheten tillfälle att få höra gästande konstnärer af rang med understöd af hofkapellet! Å sina konserter i Musikaliska akademien utförde hr G. af större saker »Concerto russe» af Lalo, Beethovens konsert 1:a satsen. »Airs russes» af Wieniawski, »Rhapsodie hongroise» af L. Auer, Sarasates svåra Carmenfantasi; af andra nummer må nämnas Bazzinis »La ronde des lutins», Bachs »Air» på G-strängen, Wieniawskis »Legende» och Mazurka af Zarzycki. Konserten å Svenska teatern med orkester bereddes oss ej tillfälle att åhöra. Hr G. spelade då bl. a. Mendelssohns konsert och »Rondo Capricioso» af Saint Saëns. Ackompanjemanget å piano utfördes i Musikaliska akademien af hr Edv. Fazer, som skötte detta förtjenstfullt, men som solist ej var mera framstående.

Musiknotiser.

Från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. operan. Mozarts »Enleveringen» är närmast att vänta upp på scenen af under öfning varande operor. Sådana äro för öfrigt, såsom förut nämnts, »Friskytten», »Flygande Holländaren» och »Valdemarsskatten», hvilken nyhet anses med säkerhet komma att få sin première i nästa månad.

Musiksoaré på slottet gafs d. 10 febr. af kronprinsen-regenten inför omkring 500 inbjudna, bland hvilka hertigen och hertiginnan af Vestergötland samt prins Eugen. Soarén egde rum i den praktfulla festsalen »Hvita hafvet» efter följande program: 1 Prolog ur »Pajazzo» af Leoncavallo (operasång. Forsell), 2 Scen och duo ur »Lohengrin» (fruar Östberg och Gulbranson), 3 Mazurka och Farfalla för violin (konservat.-eleven Ruthström), 4 Aria ur »Neaga» af Ivar Hallström (hr Salom. Smith), 5 Fantasier för piano af hr Wilh. Stenhammar (tonsättaren), 6 Aria ur »Aida» (fru Östberg), 7 Visor af Sjögren och Grieg (fru Gulbranson). Extra sjöng hr Forsell »Grenadiererna» af Schumann. Hr Stenhammar skötte ackompanjemanget under aftonen.

Debut på Operan. Fröken Hilma Hedin, en sångerska från Örebro som vistas i Stockholm för afslutande af sina studier, profsjöng nyligen på Operan för kammarherre Burén, med det resultat att fröken Hedin blef emottagen som elev vid Operans elevskola, som skall återupprättas i höst. Hon skall der tillegna sig scenvana och under spelårets gång debutera i den opera som hon sjelf väljer, säger Ner. Alleh.

Musikföreningens 2:a abonnemangskonsert eger rum d. 21 febr. med biträde af fru D. Edling, fröken Anna Tengvall, hr C. F. Lundqvist och k. hofkapellet. Dirigent är prof. Fr. Neruda. Programmet upptager: 1 Norman: Uvertyr till »Antonius och Kleopatra»; 2 Söderman: »Die Wallfahrt nach Kevlaar» ; 3 Grieg: Ave maria stella (ny); 4 J. P. E. Hartmann: »I Provence» för kör och ork.; 5 Gluck: Alceste, första akten, i bearbetning af N. W. Gade.

Fröken Gertrud Sparrman, som antagit konstnärsnamnet »Siri Lind», uppträdde under förra månaden på teatern i Nantes såsom Hans i Humperdincks opera »Hans och Greta». (Hon kreerade, som bekant Gretas parti på Stockholmsoperan.) Lokalpressen i Nantes ger henne mycket beröm: »Med sitt ovanligt skälmska behag, sin lifliga och muntra fysionomi, sin guldglänsande blondintyp, eröfrade hon publiken redan vid sitt inträde», heter det i en tidning. Man prisar henne för präktig röst med varm timbre och fint spel, hvarigenom hon vann sympatiskt mottagande.

Sigrid Arnoldson har på kejs. operan i Petersburg sjungit Mimis parti i Puccinis opera »La Bohème» och berömmes mycket för såväl dramatisk som musikalisk framställning.

Pianisten fröken Marie Wieck har nu anländt hit från Prag.

Ny svensk opera. Domkyrkoorganisten i Göteborg, fröken Elfrida Andrée, känd som komponist af flera större vokal- och instrumentalverk, har komponerat en opera till text ur Tegnérs »Frithiofs saga», af hvilken den bekanta författarinnan Selma Lagerlöf skapat en libretto. Texten lär i hufvudsak följa Tegnérs dikt. Ett par sånger i denna, »Ingeborgs klagan» och »Frithiofs afsked», finnas ordagrant upptagna i operatexten. Deremot har författarinnan varit tvungen att för vinnande af enhet i handlingen och samband mellan de uppträdande personernas karakterer införa en ny, i Tegnérs dikt okänd, per-

son, nemligen Finnmarksprinsessan Gautemi, Helges gemål, samt starkare än hvad skalden gör markerat Frithiofs skuld och hans slutliga omvändelse. I samma syfte har ock medtagits en skildring af Frithiofs vikingafärd i söderns länder. I operan uppträda, utom Frithiof och Ingeborg, nämnda Gautemi, kung Ring, Helge, Hilding, Björn, kungadottern Agnes (på en af de grekiska öarna) m. fl.

Göteborg. Stora teatern har under denna månad hittills endast haft dramatisk repertoar. Konserter ha d. 9 och 12 febr. gifvits af Charles Gregorowitsch med biträde af herr Fazer. Den 3 febr. gafs en »populär folkkonsert» med program från folkkonserterna, under frök. Elfr. Andrées ledning, då frök. Zelmica Morales spelade en konsert af Chopin, fru Erika Engström-Stoltz utförde flöjtsolo och musikälskarinnor för öfrigt biträdde.

Från våra grannland.

Kristiania. Febr. 1—14. Efter sista redogörelsen för musiklifvet här (hvilken gälde till slutet af januari, icke blott till 20:de, såsom genom tryckfel uppgafs) har Kristiania teater endast haft dramatiska pjeser på spellistan. Å Eldorados operett-teater ha uppförts »Orfeus», »Tiggarstudenten», »Vermländingarne», »Preciosa», »Flagermusen», »Sköna Helena» och »Konung för en dag». — Centralteatren har gifvit »Elverhöj». På Circus variété har ett »italienskt operasällskap» gifvit operanummer. — Musikforeningen gaf d. 4 febr. sin 4:de konsert under Iver Holters ledning med biträde af fru Oselio Björnson. Programmet upptog: 1. Mendelssohn: Symfoni (Adur); 2. sånger: Beethoven: »In questa tomba», Händel: aria (med ork.); 3. Schumann: »Abendlied», bearb. f. ork. af J. Svendsen; 4. Sånger: Liszt: Oh, quand je dors, Délibes: Arioso (m. ork.); 5. Holter: Orkestersuite ur »Götz von Berlichingen». — Den 11 gaf Thorv. Lammers en Schubert-Kjerulf-afton, hvarvid utom sånger gafs en pianotrio (Ess dur) af Schubert med fru Erika Nissen vid flygeln. — Den 14 gafs här Gregorowitsch-konsert.

Helsingfors. Febr. 1—12. Runebergs födelsedag den 5 febr. firades, som vanligt, å Svenska teatern med en festföreställning, hvars program upptog 4:de akten ur »Regina von Emmeritz», 3 taflor ur »Julqvällen», Suomis sång, Björneborgarnes marsch och »Vårt land». Teatern har för öfrigt endast haft dramatisk repertoar. — På Alexandersteatern har italienska operasällskapet denna tid uppfört »Romeo och Julia», »Ernani», »Hugenotterna», »Lucie», »Faust» och »Bohèmelif». — Å Folkteatern har »Nerkingarne» upptagits.

Konsert gafs d. 1 febr. af pianisten frök. Maria Collan med biträde af sångerskan grefvinnan Anna Mannerheim samt hrr Olk, Schultz, Vogt och Hutschenreuter, hvilka med konsertgifvarinnan utförde en pianoqvintett (op. 81, A dur) af Dvorak. Frök. Collan spelade dessutom Caprice af Sibelius, »Soirée de Vienne» af Schubert-Liszt, och »Gnomenreigen» af Liszt m. m. Grefvinnan M:s behagliga mezzoröst och föredrag väckte stort bifall. Konsertgifvarinnans spel berömmes äfven. Några dagar senare gafs ett par konserter af pianisten Egmont Hartmuth, som bl. a. lät höra Variationer af Tschaikowsky, Beethovens Sonat op. 54 (1 o. 2 sats) samt 3 egna mindre kompositioner. Andra konserter ha gifvits af Valérie Korolesko, lyrisk sångerska (på resa från Petersburg till Kristiania), af hr L. G. Jakowleff, 1:e baritonist vid kejs. operan i Petersburg, samt af sångerskan Sofia Aivaksinen, som bl. a. lät höra »Elsas dröm» ur »Lohengrin» och »skuggarian» ur »Dinorah». — Vid Helsingfors' Musikinstituts 8:e musikafton utfördes bl. a. en Pianotrio (op. 15) af Smetana, spelad af hrr Ekman, Novacek och Hutschenreuter.

Köpenhamn. Febr. 1—14. Kgl. teatern har under denna tid haft på spellistan »Faust», »Orfevs og Eurydike», »Elverhöj», »Carmen», »Hakon Jarl» och »Farinelli» samt baletten »Coppelia» och vådevill-baletten »Livjægerne paa Amager» af Bournonville med musik arrangerad och kompon. af W. Holm. — Å Nørrebros teater har man gifvit »Fatinitza».

Den 8 febr. gaf Journalist-Foreningen en konsert till förmån för dess ålderdomsförsörjningsfond. Biträdande vid denna voro fruar Anna Norrie och Agnes Adler (pianist), fru Ingeborg Magnus-Malkine (violist), frök. Gerda Magnus (pianist) och Udelqvartetten från Wien m. fl. — Udelqvartetten, berömd för sitt föredrag af komiska sånger och bestående af hrr W. Stiegler, prof. Carl Udel, Ferd. Hörbeder och Eugen Weiss, gaf sedan ett par egna konserter. — Ett par pianoaftnar ha gifvits af Ossip Gabrilowitsch. — Den 11 febr. gafs 2:a Filharmoniska konserten med följande program: 1. Schumann: Uvertyr till »Bruden från Messina»; 2. Em. Sjögren: »Hellige tre kongers ökenvandring»; 3. Beethoven: Pianokonsert, G dur (prof. Jul. Röntgen); 4. Cesar Franck: Symfoni. — Ingeborg Magnus-Malkine konserterade ett par dagar derefter, biträdd af violonisten Jacques Malkine och violoncellisten Joseph Malkine.

Från andra land.

Paris. På Stora operan gafs 1 febr. »Valkyrian» för 98:de gången. — Opéra Comique har upptagit Adams 1-akts-opera »Farfadet» och repeterar Paul Pugets »Beaucoup de bruits pour rien» samt en ny enaktspjes »L' Angelus» af Casimir Baille.

London. Vid en »Popular concert» d. 21 jan. medverkade den utmärkte klarinettisten Mühlfeld från Meiningen i Trion op. 114 och Kvintetten op. 115 af Brahms. I trion medverkade Leonard Borwick, som äfven spelade solonummer med stort bifall. Bland biträdande var äfven lady Hallé, som står i begrepp att företaga en konstresa till Amerika.

A. Dicran Tschukadjian, en armenisk, i sitt fädernesland mycket uppskattad komponist, afled nyligen i Smyrna. Född i Konstantinopel, gjorde han sina musikaliska studier i Paris och komponerade efter hemkomsten bl. a. en orientalisk opera »Leblebidji Horhor», som i Konstantinopel och andra orientens städer uppförts många gånger. Bland andra hans verk nämnes operetten »Arif och Zemira», som af en trupp från Paris gafs med stor framgång i Konstantinopel. T., som af sina vänner i Paris kallades »orientens Verdi», hade sedan någon tid slagit sig ned i Smyrna.

Dödsfall.

Joachim, Amelie, berömd altsångerska, f. 10 maj 1839 i Marburg, afled i följd af en operation d. 3 febr. i Berlin. Dotter af kejserl. rådet Schneeweiss visade hon tidigt anlag och lust för sång, så att hon redan 14 år gammal tog engagement i Troppau under konstnärsnamnet Weiss. Hon tog sedan anställning i Hermanstadt och derefter vid Kärntnerthorteatern i Wien. År 1862 kallades hon till hofteatern i Hannover, der hon med lysande framgång först uppträdde som Fides i »Profeten». Här lärde hon känna konsertmästaren Joseph Joachim, den sedan så berömde »violinkonungen», och gifte sig med honom året derpå. Då han 1869 utnämndes till direktör för den nyupprättade högskolan för musik i Berlin, flyttade konstnärsparet dit. Efter sitt giftermål egnade sig fru Joachim endast åt konsertsången. År 1882 skilde sig konstnärsparet åt, såsom det säges genom vänlig öfverenskommelse, och fru J. försökte då ånyo beträda scenen såsom Orfevs, men utan väntad framgång, hvarför hon sedan uteslutande uppträdde som konsertsångerska, såsom sådan ansedd för en af Tysklands förnämsta artister beherrskande alla stilar med samma mästerskap.

Fru Joachim besökte Sverige i dec. 1875, då hennes man konserterade å Kgl. operan, men en ådragen förkylning hindrade henne att låta höra sig här.

I Musik- och Bokhandeln:

Populär

Piano-Skola

med

Klaviatur-Tabell

för noternas snabba inlärande.

Ny, lättfattlig undervisningsmetod för barn, öfversatt och bearbetad efter

Prof. **H. von Bocklet.**

Häft. 3 kr., i pappband 3: 50, clothband 4 kr.

»Enkel, praktisk och fullt systematisk, gående i lagom hastighet och utan hopp från det lättare till det svårare. Torde vara den bästa pianoskola vi hittills haft i Sverige. En ytterligare förtjenst hos det verkligen vackra arbetet är att bearbetaren förmått göra det så alltigenom svenskt som det verkligen är.»
(Gotlands Allehanda.)

Elkan & Schildknechts Musikhandel
28 Drottninggatan 28.

Vacker musik till godt pris.

SVENSK MUSIKTIDNINGS

Musikalbum XI

Pris 1 krona

fins till salu å Expeditionen, Kungstensgatan 56, 3 tr., samt i bok- och musikhandeln.

Innehåll: för piano: **Beethoven:** *Kontradans;* **J. Schulhoff:** *Confidence;* **J. Ad. Hägg:** *Albumblätter:* Impromptu. Lied an...; **Alb. Lindstrand:** *Minne af Rob. Schumann:* Sång med piano; **A. M. Myrberg:** *Svärmeri* (a—d).

Festmarsch

för piano af *Gustaf Hägg.*

Denna vackra och ståtliga marsch finnes nu att tillgå i godtköpsupplaga à 50 öre.

Svensk Musiktidnings förlag.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verklig musikaliskt utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Kungstensgatan 56, 3 tr.

Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m.

Frans J. Huss.

Eleganta Permar

till Svensk Musiktidning finnas till salu à **2 kronor** hos P. Herzog, Malmskilnadsgatan n:o 54.

J. G. MALMSJÖ

GÖTEBORG

Etablerad 1843.

Kongl. Hofleverantör.

Tjugoen **första** pris, in- och utrikes.

Flyglar och Pianinos

Beqväma afbetalningsvilkor.

Talrika vitsord

från framstående musici och konstnärer, bl. a. från **Alfred Reisenauer, Professor Frans Neruda, Alfred Grünfeld, Moritz Rosenthal, Prof. Franz Mannstädt, Dir. Aug. Körling, Mad. Teresa Carreno, Fru Margareta Stern, Fru Hilma Svedbom, Fröken Tora Hwass** samt **Kungl. Musikaliska Akademien** och **Göteborgs** mera framstående musici och musiklärarinnor.

Svensk Musiktidning

Nordiskt Musikblad. — 19:de årgången. — ***För hvarje musikaliskt hem,***

*utgifves 1899 efter samma plan som förut, innehållande **populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter** med **biografier** och **musikbilaga.** Tidningen utkommer såsom förut två gånger i månaden (utom juli—aug., »den döda säsongen») till ett pris af **5 kronor** pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å **Expeditionen, Kungstensgatan 56,** 3 tr., i **bok- och musikhandeln,** å posten och tidningskontor. **I landsorten** prenumereras bäst å **posten.***

OBS! I N:is 1 och 2 porträtter af ADOLF LINDBLAD, CAROLINA ÖSTBERG, JOHAN MAZÈR, ADELINA PATTI.

Pianomagasin.

Svenska Pianinos: Största lager från I. G. Malmsjö, Kongl. Hofleverantör, S. Andersson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl.

Utländska Pianinos: från G. Schwechten, Steinweg Nachf. och Uebel & Lechleiter.

Flyglar: fr. I. G. Malmsjö, Steinweg Nachf. m. fl. — **Orglar:** från Mason & Hamlins verldsberömda firma.

Begagnade instrument tagas i utbyte.

Gust. Petterson & C:o,
43 Regeringsgatan 43, Stockholm.

FRANKEL & C:os

Pianofabrik,
Drottningg.
38.

Förstklassigt fabrikat. Prisbelönt med högsta pris. Låga fabrikspris. Begagnade tagas i utbyte.

Skandinaviska Orgelfabrikens

Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten *enhälligt* vitsordade för att vara de **bästa** i norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.
Kontor och utställning i Stockholm.
Mästersamuelsgatan 24.

Lennart Lundberg

återupptager sin pianolärareverksamhet i början af Februari.

Banérgatan 23, 3 tr., gården.

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris (endast kontant) å expeditionen.

*** * DANS-MUSIK * ***

på piano, äfven vid mindre danstillställningar, utföres af undertecknad, som deri eger mångårig vana och erkänd skicklighet.

Order mottagas här hos hrr musikhandlare eller i min bostad, *53 Drottninggatan,* 1 tr. ö. g. t. h. (fru Claëssons pensionat).

Allm. Telefon 102 25.

Referens: Hofmusikhandlaren Lundquist.

Danskomponisten ***Henning R. Wejdling.***

Innehåll: Davida Afzelius (med porträtt). — Bach och Wagner. — Upprop till bildande af ett svenskt musikhistoriskt museum. — Musikbref från Firenze. Umberto Giordanos nya opera »Fedora», af Anteros. — Följetong: Guld och lagrar af E. Montanus. — Musikpressen. — Literatur. — Dödsfall inom musik- och operaverlden 1898. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland, från andra land. — Dödsfall. — Annonser.

STOCKHOLM, CENTRAL-TRYCKERIET, 1899.